NBSG **Nr. Bork Strands Grundejerforening af 1967**

www.borkstrand.dk mail@borkstrand.dk

Bestyrelsens beretning for 2024.

Tiden flyver af sted, og igen er der gået et år, og det er tid at gøre status over begivenheder og aktiviteter i foreningen.

Igen i 2024 kunne vi være glade for, at vores grøfter og dræn virker efter hensigten, da vi igen fik vores andel af den samlede regnmængde, men også at vores veje er i stand til at modstå vandmasserne.

Generalforsamlingen blev igen afviklet i god ro og orden. Der var genvalg til alle, der var på valg, og bestyrelsens beretning og regnskab blev godkendt uden de store sværdslag. Der henvises i øvrigt til referatet. Der deltog 45 i generalforsamlingen og 44 i den efterfølgende spisning.

Æresmedlemmer. To af foreningens æresmedlemmer gik bort i årets løb.

Anders Kristensen, Husfold 12, sov ind i august måned i huset på Husfold, og senere i november måned sov Poul Mortensen, tidligere Husfold 44, ind i hjemmet i Spjald. I begge tilfælde sendte bestyrelsen blomster. Æret være deres minde.

Aktivitetsdagen, der traditionelt bliver afholdt samme dag som generalforsamlingen fra kl. 1000, havde deltagelse af rekordmange deltagere. 41 voksne og 2 børn var tilmeldt, og derudover mødte der 4-5 op. Det var lige før, at bestyrelsens "to do" liste var for kort, men alle fik givet en hånd med et eller andet, og alle planlagte opgaver blev udført. Igen blev der trukket på medlemmer med bil, trailer, buskrydder, grensakse, skovl mm., og det vil der sikkert også blive fremover.

Indsatsen blev sluttet af hos Ditte og Tage med pølser m. tilbehør og lidt at drikke til. Af de opstillede konkurenceredskaber, var det stort set kun "stigegolf" og skydning med luftpistol, der trak deltagere, så næste gang vil vi begrænse aktivitetsmulighederne. Vejret var med os og afslutningen hyggelig, hvor der var rig lejlighed til at få en snak med øvrige medlemmer.

Fællesmøde med øvrige grundejerforeninger i Bork Havn området og Ringkøbing Skjern Kommune. Formanden for Teknik og Miljø, Ole Nyholm Knudsen, orienterede om kommunens arbejde, herunder om udfordringerne med at sikre den rette balance mellem fjord og hav ved ud- og indlukning af vand ved sluserne ved Hvide Sande, for at sikre den rigtige saltbalance i fjorden og dermed også biodiversiteten. Andre hensyn i den forbindelse er sejladsen ved havnen og fiskevandringen mellem hav og fjord.

Et andet fokusområde under Kystvandrådet er nedbringelse af kværstofudledningen i fjorden – et emne, der siden er blevet kendt som Grøn trepart aftalen.

Der sker fortsat udledning i fjorden af urenset spildevand, og en udfordring i den forbindelse er, at der ikke er udført adskillelse/separering af spildevand og regnvand i omegnsbyerne. Der udføres i den forbindelse måling af colibakterier i fjorden, men de senest kendte målinger er flere år gamle. Hele problematikken om vand, dræn, grøfter, afvandingslaug mm. vil være emnet på et møde senere i juni måned, som foreningerne vil blive indbudt til.

På dette møde blev den oprindelige aftale fra 2017 om grøfter og dræn gennemgået, ligesom erfaringer siden start blev evalueret. Resultatet blev en minirapport "Overfladeafvanding i Bork Sommerhusområde", dateret 03-09-2024. Se hjemmeside.

Forsyningen orienterede om fortsatte udfordringer med indtrængende overfladevand i kloakkerne, så buffertanke og rensningsanlægene ikke kan følge med i perioder med megen nedbør. Der var dog ingen planer om – eller økonomi til – at genføre en fuldstændig kikkertundersøgelse af kloaksystemerne ind til de enkelte skelbrønde. Succeskreteriet er stadig at den samlede spildevandsmængde ikke må overstige det leverede vand over vandmålerne med det dobbelte, og at der ikke ledes urenset spildevand ud i fjorden i turistsæsonen. Kommunen opfordrer i udsendt pressemeddelelse til, at alle grundejere selv gør noget for at afhjælpe evt. problemer på egen grund i tørre perioder, hvor man vil have mulighed for at etablere faskiner, regnvandsbede mm.

Forsyningen modtog dog gerne "tip" fra brugerne om konstaterede evt. "uregelmæssigheder". Se seneste opgørelse (2023) fra Forsyningen over "vandforbrug" og "spildevandsmængder" på vores hjemmeside.

Der er ingen planer om en 3. affaldscontainer. Ordningen nu med 2 affaldscontainere ved husene suppleret med en velfungerende genbrugsplads på Sønderbyvej fortsætter.

Forsyningslinje syd om fjorden. Kommunen har haft et projekt i høring om etablering af rørføringer syd om fjorden fra "Hegnet" – mellem Bjerregaard og Nymindegab, og til Lukkebjerg i vores område. Formålet med projektet er at have bedre vandforsynings-sikkerhed rundt om hele fjorden, samt samtidig at nedgrave 2 rør til kloakeringsvand og dermed forberede en senere kloakering i sommerhusområderne vest for fjorden.

Falen Sti Bork. Første spadestik blev foretaget af Ole Nyholm Knudsen den 29. maj og indvielsen blev foretaget af samme den 6. juli. Formanden deltog ved 1. spadestik.

Økonomien i projektet er drøftet over flere omgange. Første gang i 2023, hvor generalforsamlingen godkendte, at bestyrelsen kunne støtte projektet med op til 100 kr. pr. medlem (113) til selve etablering af stien. Donationer fra fonde og foreninger og gratis grus fra kommunen resulterede i, at selve stien blev betalt, ligesom der var penge til etablering af de første 10 gadelys gennem skovstykket ned til Sønderbyvej samt forberedelse af belysning resten af vejen op til Kirkehøjvej, idet der er lagt kabler i jorden. Pt. kan kassebeholdningen betale for landinspektørarbejde til at udmatrikulere arealet til selve stien fra "Legeland", der pt. betaler skat af jorden. "Legeland" donerede jord til stien ned til skoven, og gennem skoven er kommunen donor, da de ejer skovarealet.

Da økonomien til grundprojektet således er dækket ind, har bestyrelsen ikke sendt penge. Alle og enhver kan blive medlem for 100 kr årligt, foreninger koster 1.000 kr. Disse bidrag kan endnu ikke betale de årlige udgifter til strøm mm., men det er håbet med tiden.

Dræn. Vores dræn på henholdsvis Husfold og Lukkebjerg blev skyllet igennem og rensebrønde tømt for sand i februar måned. Jørgen og Jens Otto deltog i arbejdet, og deltagelsen sikrer i høj grad, at bestyrelsen har kenskab til drænenes tilstand.

Grundejere kan fortsat blive tilkoblet disse dræn efter aftale med bestyrelsen, bl.a. skal der sikres en autoriseret tilkobling til rørene, så tilstopninger undgås.

Grøfter. De "åbne" grøfter, hvor entreprenørmaskiner kan komme til at arbejde, er med i den fælles oprensningsordning med de øvrige grundejerforeninger og Kosig Afvandingslaug, og bliver klippet på siderne og "pisket" i bunden en gang årligt. Det kniber dog fortsat med at finde det rette tidspunkt at servicere grøften mod nord, hvor det igen i år endte med dybe hjulspor på marken. Øvrige strækninger, hvor beplantning ved grøften forhindrer maskinel vedligeholdelse eller, hvor grundejer har frabedt sig kørsel på grunden, skal vedligeholdes af bredejerne i forening. Hvor den ene bred er mod et fællesareal, overtager foreningen bredejers ansvar. På aktivitetsdagen er flere "udsatte" strækninger oftest på arbejdslisten.

Veje, stier og rabatter.

Vejene er generelt i god stand. Ved "høvling" af vejene 3-4 gange årligt forsøges det at give vejene "pilhøjde", så vandet løber ud i siderne, og ikke bliver liggende og medvirker til dannelse af huller. På udsatte steder med megen trafik, i sving og steder med høje rabatter er der løbende tilført vejgrus – enkelte steder med dybe hjulspor også stabilgrus, ligesom der enkelte steder er gravet en høj rabat væk, så vandet kan komme fra vejen.

Det er måske på sin plads her at minde om fartbegrænsningen på **20 km/t** på vejene.

Stenene i svinget på Lukkebjerg er skubbet lidt længere ud i rabatten (men stadig på vejarealet), så trafikken rundt i svinget kunne finde et normalt leje.

Calcium Cloride, støvbindingsmiddel, blev strøet ud på de 3 stamveje (med mest trafik) i juni måned. Midlet, der kan ligne kunstgødning lidt, går i forbindelse med fugten i vejen og binder støvet. For ikke at ødelægge denne virkning, blev vejene først høvlet igen til efteråret.

Stierne, der er offentlige for gående, bliver klippet regelmæssigt i "klippesæsonen", så færden kan foregå rimeligt tørskoet. Endvidere er der i det tidlige forår tilført en del sand/grus (støbemix) på flere strækninger, så passage i våde perioder også kan ske, uden at få en masser mudder på fodtøjet.

Rabatter er en udfordring i våde perioder, hvor kørsel uden for "vejkassen" hurtigt bevirker dybe hjulspor. Renovationsbilen får oftest skylden, og der er da heller ingen tvivl om, at sådan et tungt køretøj ikke skal komme ret meget uden for vejen, herunder "skære" svingene ret meget, før der er hjulspor. Det vil nok være et problem, som vi skal lære at leve med, når vores veje ikke er udlagt i større breder end tilfældet er. Som ved vedligeholdelse af vejene er der flere steder anvendt stabilgrus for at stabilisere rabatter / sving.

I svinget ud for Lukkebjerg 2 er indkørsel til nr. 2 og hele arealet fra skel og ud til vejen hævet adskillige cm for at sikre indkørsel til grunden, og det bevirkede, at både en rensebrønd til drænet på Lukkebjerg og en rensebrønd til kloaknettet, der begge er placeret ved indkørslen, blev hævet.

Grønne områder.

Opdelingen af arealer, hvor græsset klippes én gang årligt (primo september) og regelmæssigt er bibeholdt uforandret. Det fungerer godt med klipning af det lange græs med større maskiner, da også selvsåede buske og nye skud fra træstubbe mm. bekæmpes effektivt.

Øvrige arealer klippes efter behov. Entreprenøren styrer normalt selv frekvensen, men i år har der væres behov for, at bestyrelsen har "blandet sig" og bedt om klipning. Det har dog hjulpet mærkbart, at der er kommet ny chauffør på med bedre hukommelse, så alle områder huskes.

Bevoksningen i friarealet øst for Husfold 29 – 31, der havde bredt sig uhæmmet, blev skåret ned i 2023, og i det tidlige forår blev der "ryddet op" på området for fældet træ og grenaffald, ligesom træstubbene blev skåret ned i jordhøjde, så området fremadrettet kan vedligeholdes med klipning én gang årligt.

Skelbeplantninger i form af træer, buske og hække, skal vedligeholdes af den enkelte grundejer, og det giver som udgangspunkt ikke de store udfordringer. En gang imellem må bestyrelsen dog minde en grundejer om denne pligt ud mod friarealer, så vores entreprenører kan udføre deres klippearbejde på friarealerne. Derudover må den enkelte grundejer selvfølgelig ikke gå i gang med beskæring af bevoksninger uden for eget grundstykke.

Blomsterstriber. Der blev etableret to nye blomsterstriber – på Lukkebjerg ud for nr. 1 – 3, og vest for Husfold nr. 71 ud mod Hjertestien. Frøene blev sået på aktivitetsdagen, og begge striber stod inden længe i fuldt flor med bl.a. solsikker på over 2 m.s højde. I efteråret blev der "høstet" frø til næste års genetablering af ældre blomsterstriber på Husfold mellem nr. 47 – 49, og på Linningvej mellem nr. 12 – 14. Frøene til førstegangs såning er købt som flerårige, så det bliver spændende at følge striberne i 2025.

Blomsterkummer. Der er løbende plantet flere flerårige blomster i kummerne, så der ikke længere skal ske en totalnyplantning på aktivitetsdagen, og den proces fortsætter.

Skelpæle. I forbindelse med salg blev bestyrelsen opmærksom på forkert placering af hæk plantet ca. 2 m inde på friarealet af tidligere ejer for 18 år siden. Sagen blev ordnet i mindelighed mellem sælger, ny ejer og bestyrelse med bl.a. at ny ejer fortsat har vedligeholdelsespligten af hækken på yderside.

Grundskyld. De nye regler for grundskyldsbeskatning indebærer bl.a. at foreninger som vores skal til at betale grundskyldsskat af friarealerne. Kommunen har fastsat grundskyldspromillen til 16,6. Foreningen har i alt 19.285 m2 friarealer, men da arealer udlagt som vej er fritaget for grundskyld, skal der trækkes 7.064 m2 fra, så vores totale areal til grundskyldsbeskatning er **12.221 m2.**

Trods flere opringninger til Vurderingsstyrelsen, søgning på deres hjemmeside mm., er det ikke lykkedes at få konkrete oplysninger om, hvor meget skatten bliver for vores vedkommende. Men det kommer - om ikke før så til 2026.

Ny postlov. Generalforsamlngen stemte jo nej til fælles postkasseanlæg, der var frivilligt for vores forening, da foreningen er så gammel. Fristen for opsætning er 1.1.2026, men der er tilsyneladende ingen, der interesserer sig for sagen, herunder myndighederne, postudbringnings firmaer m.fl., for foreningen har ingen henvendelser modtaget i sagens anledning.

Hønsehold. Bestyrelsen har fået en forespørgsel, om man må holde høns i foreningen – og det må man gerne, såfremt man overholder kommunens regulativ "Fugle- og hønsehold" fra januar 2016.

Bebyggelsesprocent. Kommunen har på forespørgsel svaret, at bebyggelsesprocenten (10) kan fraviges efter ansøgning, og særligt i tilfælde, hvor begrundelsen er opførsel af "hjælpebygninger" såsom skure, carporte mm. Der skal i alle tilfælde ske ansøgning til kommunen forinden bygeriet starter.

Solgte sommerhuse. I årets løb blev der handlet 5 huse i foreningen – 2 på Linningvej, 2 på Husfold og 1 på Lukkebjerg.

Usynlige hænder. Alle jer, der i årets løb har givet en hånd med det ene eller andet – samlet affald op, vandet blomsterkummer, hjulpet med strøning af støvbinder, opretning af blomsterkummer eller andet, skal have en stor tak. Uden denne hjælp så vores område nok ikke så godt og velholdt ud.

Bestyrelsen. Der skal også lyde en stor tak til bestyrelsen for et godt og konstruktivt samarbejde i årets løb. Vi er ikke altid helt enige i alle spørgsmål, men det er så med til at sikre, at emnet bliver vendt og drejet ekstra grundigt, før vi så bliver enige om en beslutning. At bestyrelsesmedlemmer genopstiller, når de er på valg, tager formanden som et godt tegn, og er også med til at sikre en vis stabilitet i arbejdet.

På bestyrelsens vegne

Jens Otto Spliid.